

Cmurek - grad.

1.

Gabriel Majcen: Kamenita izbokla podoba zmaja v zidu cmureškega gradu.
ČZN. II. 1905. str. 152-154

Cmurek, slovenska oblika za nemški "Mureck" je spakedranka iz "zu Mureck". Ker leži trg blizu ovineka, h kateremu je Mura prisiljena napraviti od južne smeri v zahodno, ime ni težko razložiti; pomeni ravno isto, kakor dve vasi na tem ovinku: Ober- in Untervogau, to je "vogal" = Mur-Ecke. Te dve naselbini sta seveda starejši, kakor grad Cmurek, zato imata slovensko ime. Grad pa je sezidal proti sredi 12. stoletja Burkart Koroški ali tudi imenovan "ariborski" in je dal svoji ustanovitvi nemško ime; (opomba: Imenuje se prizkrat o. l. 1145: Mōrekke; ONB 349). že njegov sin se je imenoval po gradu "Herr von Murekke". Pod gradom se je ustanovila naselbina, ki je dobila kmalu trške pravice, izven trga stoji cerkev, ki je kmalu dobila župnjsko pravico. L. 1187. je prisostoval veliki solnograški sinodi v Lipnici tudi cmureški župnik.....

M. Ljubša: Žemljepisni razvoj sedanjih lavantinskih župnij na levem bregu Drave do Jožefa II.

ČZN. XIX. 1924. str. 76.